

המשך מעמוד 17
יגאל אזולן, מתחרהו על כס ראשי הממשלה.

בן אהרון: גחלים

דברים עוד צילצלו באוזני העתה ואים, כאשר פתח מנהיג אחר של מפלגת העבודה את סיו - ופוצץ פצצה מילולית הפוכה.

היה זה יצחק בן אהרון, אדם האוהב להפתיע ולהרעיש את די ציבור בהכרזות קיצוניות. גם כי אשר יצחק בן אהרון הוא מתון, הוא מתון בצורה קיצונית.

בהגיע תורו לדבר במזכירות ממשלת העבודה על בעיית השטחים המוחזקים, קבע בן אהרון תיזה בהירה, קיצונית ורמקיסה. שבה שילב את ה"אני מאמין" הלאומי והסוציאלי שלו במסכת אחת:

● למרות נחיתותם הטכנולוגית והצביאית, לא יכירו הערבים לעולם בשליטתם של היהודים. הם לא ישלימו לעולם בממשלה יהודית עליהם.

● "אינני יודע אם השטחים שאנו מחזיקים בידינו הם קלפים לשלוב, ואולי גחלים לוחשות מתחת לאשיותינו."

● "זה די מתוק לבנות את הצינות בעבודה ערבית... עוד מעט נשמע שמי שיאמר שאיננו רוצה להתחולל ולהתעשר על חשי כון הערבים מהשטחים, כיפר כי הגשמת הצינות ומעכב את ה"גאולה והפיתוח."

● "אני שליט על הערבים, אני גואל גאולה לשמה, או אני מנשל את הערבים?"

המסקנה:
● "אינני בטוח ככל שעדינו לחכות בהכרעות בעניין השטחים דווקא בחתימת שלום. אין אני בטוח שבאחד הימים לא נגיע לכי לל מסקנה, שמוטב שחטובה מסר יימת של אוכלוסיה וזכרי ארץ מפותיים יימצאו מעבר לשליטתנו, כדי שנקבל חתימה שכנגד."

הדבר הקפיץ את משה דיין ממקומו, והוא השיב מייד את תשובתו. מבלי להתייחס כלל לבעיות הלאומיות והמצפוניות העמוקות שעורר בן אהרון, חזר על הטענות השיגרתיות של קציני-מחוז קולונר יאליים: שרמת-החיים של הלילדים עלתה, שמסירת השלטון לידיהם פירושה ש"תלטות פושעים ומנוללים, וכו'.

תוכנית גולדה: "ניאם"

רעיון המשתקף מדברי בן אהרון, אף שלא פירט אותו, אינו כה מזורז וחסר-תקדים כפי שהוא נראה.

בדור האחרון הוא הופעל באורח מדי היר עליידי הקומוניסטים הסיניים. כאשר התגלו בהם ההודים, בגלל איזורים-מריבה, פתח הצבא הסיני במיתקפה רבתי, נחל ניצחון מזהיר בשדה-הקרב, כבש שטחים עצומים של הודו - ואז, ללא שום הסכם, נסוג מן השטחים שכבש והודיע שיחזור על התנגלל אם תהיה התגרות נוספת.

מאז שורר בכבוז ההוא שקט מופתי.

אולם ספק אם ניתן לערוך תרגיל זה במרחב הישראלי-ערבי, שבו כל הבעיות הן יותר מורכבות ומסובכות. ההשקפה של בן אהרון היתה צריכה להוביל למסקנה מעשית יותר: להביע בפני מלך ירדן או בפני הנהגה פלסטינית, נכונות להחזיר את השטחים תמורת שלום.

דבריו דיין, ניתן כיום להשיג שהם כזה עם מצרים וירדן - אלא שדיין עצמו מתנגד לכך.

תוך סילוף אימרה מפורסמת של דויד בן גוריון, ניתן היה לומר השבוע: לא חשוב מה היהודים מדברים, חשוב מה היהודים עושים.

ליתר דיוק: לא חשוב מה מדברים מנהיגי מפלגת העבודה, אלא מה עושה הממשלה שבה שודרת מפלגת העבודה.

התשובה: גולדה מאיר משתדלת, בני הירות, להגשים את מדיניותו של משה דיין, ה"יונים" למיניהן, מפניחם ספיר עד בן אהרון, אינו עושות דבר כדי למנוע זאת, ותמוכות בהמשך ההתנחלות, ויוציאות כלי חובה בהשמעת נאומים מצפוניים לעת מצוא.

השבוע ישבה גולדה מאיר עם יועציה, כדי לגבש את הדברים שתאמר לנישאי נישאן, למחרת ביקור המלך חוסיין. הדברים יהיו מחוכמים ומתוחכמים, אבל ניתן למצות אותם

הטולם הזה מגלה קנונייה

בין מנכ"ל "שיכון עובדים"

ומזכיר "חברת העובדים"

מעשייה העממית המפורסמת, התייצבה יהודייה נרגשת ונרעשת, בערב שבת, בפני הרבי, בידה סיר מזור ובפיה קושייה חמורה. בדרכה למטבח, מסתבר, נשמט מידיה הבשר שעמדה לה כיו לכבוד שבת, ונפל רחמנא ליצלן בול לתוך סיר-הלילה המלא, שניצב עדיין בפנית החדר. האם כשר הבשר עדיין, היקשתה היהודייה הטובה בפני הרב. הציץ הרב באשה הניצבת מודאגת לפי ניה, הציץ בסיר המלא שבידיה, ריחרה בזהירות את תוכנו, ופסק: "הבשר, בחי, כשר גם כשר. אבל הריח..."

הריח הוא אכן בדיק השאלה העומדת לדיון, בקנונייה הסודית שעשו ביניהם אשר ידלן, מזכיר חברת העובדים שהתיימנה לאחרונה לבוס של קופת-חולים, ואברהם עופר, מנכ"ל שיכון עובדים. בעקבות פירסומה - לראשונה - של הקנונייה בעמודים אלה, תתכנס מן הסתם ועדת-הביקורת של ההסתדרות לדון בפי רשה וממנה ייתכן שהכדור יתגלגל הלאה. מה יהיו מימצאי החקירה, או החקירות, קשה לנבא. אולם דבר אחד ברור: גם אם לא ניתן יהיה לתקוף את הקנונייה מבחינה פורמלית - הריח הנודף ממנה, בעות, הוא בדיק הריח שנדף מסירה של ה"יהודייה".

בפשטות, משמעותה של הקנונייה היא כזו: לידלן, החולש על כל האימפריה

לחיי העיסקות שבדרך

אברהם עופר, מנכ"ל שיכון עובדים, לא היסט לתת ידו לעיסקה מפוקפקת, שבמהלכה רכשה חברתו מיגרש פרטי של הבוס שלו - בניגוד לאזהרתו המפורשת של חבר ועדת-הביקורת של ההסתדרות. אולם בהתחשב בעיסקות אחרות שעשה עופר, במטרה לקדם את ענייניו האישיים - הרי עיסקה זו בטלה בשישים.

המגרש ומכירתו לשיכון עובדים, ובניית הבניין למענה, במעמד של קבלן-מישנה. בשלב זה, הדיף הסיר ריח קל בלבד: מדוע נדחף יצחקי לתווך בעיסקה בין ידלן לשיכון עובדים? מה יש ידלן כבר אינו מכיר בעצמו את שיכון עובדים? מדוע הנסיון לטשטש את הקשר בין ידלן לחברה ההסתדרותית?

שאלה אחרת: מדוע קנתה שרה הרי את המגרש - ומכרה אותו מיד באותו מחיר?

עיסקות

המדיגרישים

האדירה של מפעלי ההסתדרות, היה מגרש קטן וצנוע בחור נידח, לא יכול היה להיפטר ממנו. הוא פנה לשיכון עובדים הס"ת תדרותית - אחת החברות שבאימפריה שלו - וזו קנתה ממנו את המיגרש והקימה עליו בניין, ובתמורה נתנה דירה לבעלי המגרש. כך, זכתה משפחתו של ידלן בדירה, שהיא רכוש עובר לסוחר הרבה יותר ממגרש לא מוצלח - וכן בתוספת כמה אלפי ל"י.

במסגרת קנונייה זו, שנועדה להעניק טובות הנאה כספיות לידלן ומשפחתו תוך שימוש בכספיה והשפעתה של חברה הסתדרותית - לא היסטו שני השותפים לעיסקה אף להוליד שולל חבר של ועדת הביקורת המרכזית של ההסתדרות.

בעיסקה בלתי ריח דומה, לפני ששנים, לא היסט מזכיר ההסתדרות דאן, אהרון בקר, להסיק מסקנות אישיות, גרם לפיטוריו של מנכ"ל בנק הפועלים, מנחם יעשיהור, מנכ"ל קונצרן חנוך שלמה רעיף, וכמה פקידים בכירים בחברת הפרדסים יכון חקל.

פיטורים אלו באו או בגלל מה שהתפרסם לאחר מכן כ"עיסקת הפרדסים", שהעיקרה היה ניצול כספי החברה הס"ת רותית לטובתם הפרטית של אלו שפוטרו. גם עיסקת הפרדסים נראתה בתחילה די תמימה, כאשר רק הריח שנדף ממנה היה משונה. אולם לאחר חקירה נמרצת של ההסתדרות וחקירה נוספת של המשטרה, התברר כי לא רק הריח הפריע - אלא עיסקתה היתה גם לא כשרה.

קנונייה בין אשר ידלן ואברהם עופר תתפרסם כ"עיסקת-המגרשים", ו"היא סובבת סביב מגרש בחיוב דרוך 64 בראשון-לציון, במגרש היו שתי חליקות, בנות 900 מ"ר כל אחת. האחת היתה בבעלות משפחת ידלן, לפי החלוקה הבאה: האם, רחל ידלן, החזיקה בשתי שמיניות, האחות, שרה, בשלוש שמיניות.

אשר ידלן החזיק גם הוא בשלוש שמיניות. החלקה הסמוכה היתה שייכת לאדם אחר לגמרי, והנה, סמוך ליוני 1970, קנתה את החלקה הסמוכה אשה מחיפה בשם שרה הרי. היא שילמה תמורתה 45 אלף לירות - והסכימה לאחד את חלקתה עם החלקה של משפחת ידלן.

השלב הבא: שתי החלקות נמכרו יחדיו לקבלן בניין בשם אברהם יצחקי. לשרה הרי, שילם יצחקי 45 אלף לירות תמורת החלקה שקנתה זה עתה בדיק באותו מחיר. ואילו תמורת המגרש של משפחת ידלן, הוא הבטיח לשלם בדירה, בבניין שיוקם במקום, וכן בתוספת מזומנים. המהיר בו רכש יצחקי ממשפחת ידלן את המגרש נקבע אף הוא ל-45 אלף לירות. לפחות, כך גרסם בחיקי הטאבו.

עיסקה

מוזרה

משך העיסקה הסבוכה: במקום לבנות על שני המגרשים, מיהר יצחקי ומכר אותם לחברת שיכון עובדים. ולא סתם מיהר - אלא מכר אותם עוד לפני שקנה: תיקי הטאבו קובעים כי הוא קנה את המגרשים ממשפחת ידלן ומשרה הרי ב-16 ליוני 1970 - אולם מכר אותם לשיכון עובדים יומיים קודם, ב-14 ליוני. בהמשך המעשייה הוקם על המגרש המרכזי בית בן שש קומות, ובו 22 דירות. דירה אחת נמסרה לאמו של אשר ידלן, שתי דירות-גג השאיר יצחקי בידיו, תמורת טירתו. יתר הדירות נמסרו לעידי לשיכון עובדים, אשר מכרה אותם כמקובל. חלקו של יצחקי בעיסקה היה: קניית

חדש בכשרות

אשר נוכרים הלאה בעיסקה המזוה, מתבררים עוד פרטים, שבכולם יש כדי להגביר את החשד בכשרותה.

המגרש של משפחת ידלן היה במקום נידח בראשון-לציון, ששום קבלן רציני לא רצה לבנות שם בית למכירה. לכן גם היה מחירו זול כליכך - 900 מ"ר ב-45 אלף לירות בלבד. על-מנת שמישהו יקנה דווקא את המגרש הנידח הזה, יש קיצע בו כספים רבים בבניית דירות למכירה - צריך שיהיו לו סיבות טובות לכך. למנכ"ל שיכון עובדים, אברהם עופר, היו סיבות כאלה. הראשונה - אופיו הנוח, ונטייתו הרבה לעשות טובות לידיו. דים, אחרי ששיכון בדירתו שיכון עובדים את בני-משפחתו הרבים, ואנשי-מפתח שוריים, שנותרו אסירי-תודה לו - היה זה אך טבעי כי כאשר הבוס שלו, ידלן, עומד בפני השאלה כיצד להפוך את מגרשו הפרטי הנידח לרכוש גייל יותר - הוא נזכר בפזמון הידוע של החיפושיות, עם מעט עזרה מדידי וכך, בעזרת הידידות, נכנסה שיכון עובדים לתמונה, והי